

Brandeis University

Maurice and Marilyn Cohen Center for Modern Jewish Studies

פרויקט עתידים יהודיים Jewish Futures Project

השפעתה של תכנית תגלית: עדכון לשנת 2012

תקציר מנהלים

לאונרד סאקס

מישל שיין

גרהאם רייט

שחר הכט

שירה פישמאן

תיאודור ששון

אוקטובר 2012

תקציר מנהלים

הממצאים מתמקדים במשיבים שלא גדלו כאורתודוקסים וניתוח הנתונים משווה את אלה שהשתתפו בתכנית לקבוצת ביקורת של מועמדים דומים שלא השתתפו בתכנית. בזמן המועמדות לתכנית היו הבדלים עקביים מעטים בין המשתתפים ללא-משתתפים. הנתונים מצביעים על כך שלמרות הזמן שעבר מאז ההשתתפות בתכנית, יש עדויות רבות לכך שלתגלית יש השפעה חיובית על מגוון מדדים הנוגעים לזהות יהודית, קשר לישראל ולעם היהודי.

- הסיכוי של משתתפים בתגלית לדווח כי הם קשורים לישראל "במידה רבה" גדול ב – 42 אחוזים מזה של הלא-משתתפים.
- הסיכוי של משתתפים לדווח כי הם לפחות בטוחים "במידה מסויימת" ביכולתם להסביר את המצב בישראל גדול ב – 22 אחוזים מזה של הלא-משתתפים.
- הסיכוי של משתתפי תגלית להיות נשואים ליהודי/ה גדול ב – 45 אחוזים מזה של הלא-משתתפים. השפעתה של תגלית בתחום זה עקבית עבור משיבים בעלי רקע חינוכי יהודי מכל הסוגים.
- השפעתה של תגלית מגיעה אל מעבר למשתתפים בה: 7 אחוזים מקרב הלא-משתתפים נשואים לבוגר/ת תגלית (25 אחוזים מהמשתתפים נשואים למשתתפים אחרים, אולם הם לא בהכרח נפגשו בתכנית).
- בקרב משיבים עם בני/בנות זוג שלא גדלו כיהודים, הסיכוי של בני/בנות זוגם להתגייר גדול פי שלושה מזה של בני/בנות זוגם של לא-משתתפים.
- כל ההורים היהודים מגדלים את ילדיהם כיהודים. כמחצית ההורים, שאחד מהם אינו יהודי מגדלים את ילדיהם כיהודים. אין הבדל בין משתתפים ללא-משתתפים בעלי בן/בת זוג לא יהודי/ה בנוגע לדת בה הם מגדלים את

תכנית "תגלית" שמה לה למטרה לטפח את הזהות היהודית של דור שלם של צעירים יהודים שהיה חשש שלא ירגישו קשר לקהילה היהודית ולישראל. למרות ההסכמה לגבי חשיבות קידום מעורבותם היהודית של צעירים אלה, ספקנים טענו שלסיוור קצר בישראל (10 ימים) לא תוכל להיות השפעה ארוכת טווח ובעלת משמעות על זהותם היהודית ומעורבותם של המשתתפים בחיים יהודים. אולם כיום, לאחר שלמעלה מ – 200,000 צעירים השתתפו בתכנית ומספר מחקרים פורסמו על התכנית, יש עדויות רבות להשפעתה של תגלית על המשתתפים בה. הדו"ח הנוכחי הוא שלישי בסדרה של מחקרים הבוחנים את השפעתה ארוכת הטווח של התכנית על בוגריה. המחקר מתמקד בבוגרים שש עד אחת עשרה שנים לאחר ביקורם בישראל. המחקר שואף להבין האם ובאיזה מידה ההשתתפות בתגלית משנה את זהותם היהודית של המשתתפים ומובילה למעורבות בחיים יהודיים ולקשר עם ישראל.

הנתונים ממחקר זה מבוססים על סקר של צעירים שהגישו את מועמדותם לתגלית בשנים 2001-2006. ראינות עם כ – 2,000 משיבים בוצעו באמצעות הטלפון ושאלון מקוון. המדגם כולל את בוגרי התכנית וכן את אלה שהגישו את מועמדותם אך לא השתתפו. המחקר הנוכחי מהווה את השנה השלישית של איסוף נתונים במחקר אורך נרחב הבוחן את מהלך חייהם של צעירים יהודיים ואת השפעתה ארוכת הטווח של תגלית. הממצאים מהשנתיים הראשונות של המחקר (שבוצע ב- 2009 ו – 2010) הצביעו על השפעתה הרבה של תגלית. הנתונים הנוכחיים מבוססים על מדגם מגוון יותר מבחינת שייכותם היהודית של המשיבים. בנוסף המשיבים מבוגרים יותר וסיכוייהם להיות נשואים גבוה יותר. מאפיינים אלה של המדגם הנוכחי מחזקים את ביטחוננו בממצאים הקודמים.

לתגלית יש השפעה ניכרת על מעורבות יהודית מעבר למדדים שונים הנוגעים לעמדות ולהתנהגות. האופנים שבהם תגלית מצליחה להשיג תוצאות אלה בפרק זמן כל כך קצר ימשיכו להוות את המוקד של מחקרים נוספים. יש להמשיך ולבחון את המידה שבה הממצאים ישארו עקביים לאורך זמן, ככל שהמשתתפים מתבגרים ופער הזמן מאז התכנית גדל. ממצאי המחקר הנוכחי, מספקים הערכה אופטימית לגבי הסיכוי שדור המילניום ישמור על הזדהות חזקה עם הקהילה היהודית ולגבי הפוטנציאל שלו לתרום לחיים יהודיים בארה"ב.

ילדם הבכור. בקרב משיבים ללא ילדים הסיכוי של משתתפי תגלית ליחס חשיבות "רבה מאד" לגידול ילדיהם כיהודים גדול ב- 23 אחוזים מזה של הלא-משתתפים. למרות שההבדלים קטנים, הסיכוי של משתתפי תגלית להיות חברים בקהילה יהודית (בית כנסת, מנין, חבורה וכו'), לערוך ארוחה מיוחדת לכבוד שבת, לחגוג חגים יהודיים ולתרום לארגונים יהודיים או ישראלים גדול מזה של הלא-משתתפים.

- הסיכוי שמשתתפי תגלית שמעו על איפא"ק ומחזיקים בדעה לגבי הארגון גדול מזה של הלא-משתתפים.

The Maurice and Marilyn Cohen Center for Modern Jewish Studies at Brandeis University is a multi-disciplinary research institute dedicated to the study of American Jewry and religious and cultural identity.

The Steinhardt Social Research Institute, hosted at CMJS, is committed to the development and application of innovative approaches to socio-demographic research for the study of Jewish, religious, and cultural identity.

Brandeis University

Maurice and Marilyn Cohen
Center for Modern Jewish Studies